

Kościuk, Agnieszka

"Sbornik bolgarskich narodnych zagovorov", Irina F. Amrojan, Tol'jatti 2005 : [recenzja]

Etnolingwistyka 21, 372

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Alla Kamalova, *Semantičeskaja kategorija sostojanija. Lingvo-filosofskij očerok*, Olsztyn: Centrum Badań Europy Wschodniej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, 2008, 132 s.

Monografia poświęcona została semantyce kategorii stanu. Kategoria ta rozpatrywana jest z punktu widzenia mechaniki kwantowej i językoznawstwa kognitywnego. Opierając się na wielopoziomowej metodzie opisu kategorii językowych, autorka modeluje inwariant znaczenia 'stan' oraz przedstawia typy jego realizacji w języku rosyjskim.

Publikacja zawiera dwa obszernie rozdziały, w których autorka stopniowo i w sposób logiczny odkrywa istotę kategorii 'stanu' i proponuje metodę jej badania. Rozdział pierwszy *Kategoriiu kak ob'ekt izučenija* (Kategoria jako obiekt badań) poświęcony został historii badań nad kategoriami, miejscu kategorii w językoznawstwie, kategoriom semantycznym, a także podstawom badań nad semantyczną kategorią stanu. W rozdziale drugim *Sostojanie kak uniwiersalnaja i semantičeskaja kategorija* (Stan jako kategoria uniwersalna i semantyczna) autorka przedstawia stan badań nad kategorią stanu w świetle filozofii i semantyki. Podaje również zasady badań semantycznej kategorii stanu w lingwistyce oraz metody rozpoznania inwariantu semantycznego ze znaczeniem 'stan'. Ponadto prezentuje sposoby konceptualizacji 'stanu' w języku rosyjskim.

Na zakończenie Alla Kamałowa formułuje wniosek, że jednostki tworzące kategorię stanu w języku rosyjskim pokazały z jednej strony swój uniwersalny i systemowy charakter, z drugiej zaś sprzeczność. Ten fakt dowodzi istnienia dwóch kierunków konceptualizacji 'stanu' w języku rosyjskim. 'Stan' można rozumieć jako realność językową, która zwiera wszystkie uniwersalne właściwości języka oraz jako te cechy indywidualne, które odróżniają tę kategorię od innych kategorii językowych.

NG

Irina F. Amrojan, *Sbornik bolgarskich narodnych zagovorov*, Tol'jatti: Tol'jattinskij gosudarstvennyj universitet, 2005, 138 s.

Zbiór bułgarskich zamówień znachorskich otwiera przedmowa, zaznamiająca czytelnika z tradycją gatunku oraz istotą bułgarskiej medycyny ludowej. Wypełniające zasadniczą część książki teksty zamówień znachorskich były publikowane w materiałach bułgarskich na przestrzeni bez mała stu lat – najstarszy z nich pochodzi z 1889 r., zaś najnowszy z 1983 r. Łącznie zebrano tutaj 277 tekstów i podano najpierw w oryginalnej wersji językowej, następnie w tłumaczeniu rosyjskim. Każdy z przykładów opatrzono dokładną metryczką z danymi na temat informatora, miejsca zapisu oraz źródła, z którego pochodzi. Teksty zamówień zostały ułożone tematycznie – w zależności od tego, przy jakich dolegliwościach były stosowane (np. od przestrachu, od chorób skóry, od chorób wewnętrznych, od bólu zębów, od chorób oczu). Ważnym uzupełnieniem kulturowym, cennym dla folklorystów, są informacje dotyczące okoliczności towarzyszących wygłasaniu zamówień, zachowania znachora/znachorki, czasu, gestów, powtarzalności itp. Korzystanie z pracy ułatwia zamieszczony na końcu słownik nazw chorób, a także wykaz nazw osobowych występujących w folklorze bułgarskim. Przekłady zamówień na mający międzynarodowy zasięg język rosyjski udostępniają zebrany materiał szerszemu gronu czytelników. Publikacja skierowana jest do zainteresowanych folklorem bułgarskim, lecznictwem ludowym i magią w kulturze ludowej.

AgK